

<i>Mentha</i> sp.	E1	.	.	+	.	.	.	.	.	.	.	.	1	11
<i>Calystegia sepium</i>	E1	.	.	.	+	.	.	.	.	.	.	.	1	11
<i>Eupatorium cannabinum</i>	E1	.	.	.	.	+	.	.	.	.	.	.	1	11
<i>Equisetum telmateia</i>	E1	.	.	.	.	.	+	.	.	.	.	.	1	11
<i>Equisetum arvense</i>	E1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	+	1	11

IGOR DAKSKOBLER

60. *Carex pulicaris* L.

Nova nahajališča ranljive vrste v Posočju

New localities of vulnerable species in the Soča Valley

9548/3 (UTM VM04) Slovenija: Zgornje Posočje, Bovško, Trenta, ob majhnem potočku v povirju Limarice na Veliki planini pod Vršičem, okoli 1490 m n. m., dolomitni apnenec. Leg. I. DAKSKOBLER, 14. 6. 2004, det. I. DAKSKOBLER, november 2005, delovni herbarij ZRC SAZU (fitocenološki popis št. 3 v tabeli 1, mahovi in alge niso determinirani).

9849/1 (UTM VM11) Slovenija: Baška dolina, Grahovo ob Bači, vlažen in nekoliko zakisan travnik na glinavcih in peščenjaku blizu ceste Grahovo–Spodnje Bukovo, 350 m n. m. Leg. & det. I. DAKSKOBLER, 30. 5. 2006 in 8. 6. 2005, delovni herbarij ZRC SAZU (fitocenološki popis št. 1 v tabeli 1).

9849/2 (UTM VM11) Slovenija: Baška dolina, Zakojca, v spodnjem delu travnika pod domačijo Bajtar nad grapo Otavnik, 640 m n. m., glinavec s primesjo apnenca. Leg. I. DAKSKOBLER 18. 5. 2000, det. I. DAKSKOBLER, septembra 2005, delovni herbarij ZRC SAZU (fitocenološki popis št. 2 v tabeli 1).

Boljši šaš (*Carex pulicaris*) sta T. WRABER & SKOBERNE (1989: 93–94) kot ranljivo vrsto uvrstila v Rdeči seznam praprotnic in cvetnic Slovenije. V času izida tega seznama je bil ta šaš pri nas znan le v 11 kvadrantih srednjeevropskega kartiranja flore. Že prej (npr. SELIŠKAR 1986: 15–16) so k poznavanju razširjenosti te vrste precej prispevale poglobljene fitocenološke raziskave vlažnih travnikov in nizkih barj. S tovrstnimi raziskavami v naslednjem desetletju (glej npr. MARTINČIČ 1991, 1998, 2001, LESKOVAR 1996, LESKOVAR ŠTAMCAR 1996) in tudi z drugimi najdbami (npr. CENČIČ 2001, TRČAK & JOGAN 2001, VREŠ v ČELIK 2003: 83) se je število znanih nahajališč boljšega šaša v Sloveniji bistveno povečalo, saj so ga v karti v Gradivu za Atlas flore Slovenije (JOGAN & al. 2001: 90) označili že v skoraj tridesetih kvadrantih. V zadnjih letih je k vednosti o razširjenosti in rastiščih te vrste z raziskavami vlažnih travnikov v jugovzhodni Sloveniji in drugod precej prispeval ZELNIK (2003, 2005 a, b). Kljub temu vsaj v Posočju doslej skoraj ni bilo znanih nahajališč te značilnice razreda *Scheuchzeria-Caricetea fuscae* R. Tx. 1937, ki navadno uspeva na nizkih barjih in na močvirnih mestih ob izvirih (MARTINČIČ 1999: 702).

Pri naših raziskavah smo to vrsto našli na vlažnem in nekoliko zakisanem, še košenem travniku pri Grahovem ob Bači (blizu ceste na Spodnje Bukovo), v sestoji, ki ga verjetno lahko uvrstimo v asociacijo *Junco conglomerati-Betonietum officinalis* Zelnik 2005 = *Nardo-Juncetum conglomerati* Zelnik 2003 (zveza *Molinion* W. Koch 1926) – na to nas je opozoril dr. Igor Zelnik, za kar se mu najlepše zahvaljujemo. Pod Zakojco smo boljši šaš popisali na močvirnem robu travnika, ki ga ne kosijo več in ki se zarašča (kar kaže fitocenološki popis št. 2). Ti dve nahajališči smo kratko omenili že v pregledu rastlinstva in rastišja Baške doline (DAKSKOBLER 2005: 15). Na precej drugačnem rastišču in v povsem drugačni združbi (fitocenološki popis št. 3 v priloženi tabeli, nomenklaturni vir je MARTINČIČ & al. 1999), uspeva boljši šaš

v povirju Limarice na Veliki planini pod Vrščem. V tej povirni združbi vsaj posamično raste že precej vrst subalpskih travišč (razred *Elyno-Seslerietea* s. lat.).

Literatura

- CENČIČ, D., 2001: *Carex pulicaris*. In: N. Jogan (ed.): Nova nahajališča – New localities. Hladnikia (Ljubljana) 11: 45.
- ČELIK T., 2003: Populacijska struktura, migracije in ogroženost vrste *Coenonympha oedippus* Fabricius, 1787 (*Lepidoptera: Satyridae*) v fragmentirani krajini. Doktorska disertacija, Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za biologijo, Ljubljana. 100 pp.
- DAKSKOBLER, I., 2005: Rastlinstvo in rastje (flora in vegetacija) Baške doline (zahodna Slovenija). Razprave IV. razreda SAZU (Ljubljana) 46–2: 5–59.
- JOGAN, N., T. BAČIČ, B. FRAJMAN, I. LESKOVAR, D. NAGLIČ, A. PODOBNIK, B. ROZMAN, S. STRGULC - KRAJŠEK & B. TRČAK, 2001: Gradivo za Atlas flore Slovenije. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. 443 pp.
- LESKOVAR, I., 1996: Prispevek k poznavanju vegetacije Bloške planote. Hladnikia (Ljubljana) 6: 27–38.
- LESKOVAR ŠTAMCAR, I., 1996: Mejne združbe in smeri razvoja vegetacije reda *Tofieldietalia* (*Scheuchzerio-Caricetea fuscae*) v Sloveniji. Magistrsko delo. Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za biologijo, Ljubljana. 79 pp.
- MARTINČIČ, A., 1991: Vegetacijska podoba vrst iz rodu *Schoenus* L. v Sloveniji. I. *Schoenus nigricans* L. Biološki vestnik (Ljubljana) 39 (3): 27–40.
- MARTINČIČ, A., 1998: *Carex pulicaris*. In: N. Jogan (ed.): Nova nahajališča – New localities. Hladnikia (Ljubljana) 10: 60–61.
- MARTINČIČ, A., 1999: *Cyperaceae* – ostričevke. In: A. Martinčič & al.: Mala flora Slovenije. Ključ za določanje praprotnic in semenk. Tehniška založba, Ljubljana, pp. 684–707.
- MARTINČIČ, A., 2001: Vegetacijska podoba vrste *Schoenus ferrugineus* L. v Sloveniji. Hladnikia (Ljubljana) 12–13: 87–105.
- MARTINČIČ, A., T. WRABER, N. JOGAN, V. RAVNIK, A. PODOBNIK, B. TURK & B. VREŠ, 1999: Mala flora Slovenije. Ključ za določanje praprotnic in semenk. Tehniška založba Slovenije, Ljubljana. 845 pp.
- SELIŠKAR, A., 1986: Vodna, močvirna in traviščna vegetacija Ljubljanskega barja (vzhodni del). Scopolia (Ljubljana) 10: 1–43.
- TRČAK, B. & N. JOGAN, 2001: *Carex pulicaris*. In: N. Jogan (ed.): Nova nahajališča – New localities. Hladnikia (Ljubljana) 11: 45.
- ZELNIK, I., 2003: Fitocenološki opis vlažnih travnikov v JV Sloveniji. Magistrska naloga. Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za biologijo, Ljubljana. 180 pp.
- ZELNIK, I., 2005 a: Vegetacija travnikov reda *Molinietalia* W. Koch 1926 in kontaktnih rastišč v Sloveniji. Doktorska disertacija. Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za biologijo, Ljubljana. 196 pp. + priloge.
- ZELNIK, I., 2005 b: Meadows of the order *Molinietalia caeruleae* Koch 1926 in south-eastern Slovenia. Fitosociologia (Pavia) 42 (1): 3–32.

Tabela 1: Sestoji z vrsto *Carex pulicaris* v Posočju

Table 1: Stands with *Carex pulicaris* in the Soča Valley

Zaporedna številka popisa (Number of relevé)		1	2	3	
Nadmorska višina v m (Altitude in m)		350	640	1480	
Lega (Aspect)		-	NE	S	
Nagib v stopinjah (Slope in degrees)		0	5	5	

Zastiranje v % (Cover in %)					
Grmovna plast (Shrub layer)	E2a		10		
Zeliščna plast (Herb layer)	E1	100	80	80	
Mahovna plast (Moss layer)	E0		20	10	
Velikost popisne ploskve (Relevé area)	m ²	20	20	5	
Število vaskularnih vrst (Number of vascular species)		30	42	12	
Kvadrant (Quadrant)		9849/1	9849/2	9548/3	
<i>Molinietalia caeruleae</i>					Pr.
<i>Carex panicea</i>	E1	3	1	.	2
<i>Betonica officinalis</i>	E1	2	+	.	2
<i>Lysimachia vulgaris</i>	E1	1	+	.	2
<i>Succisa pratensis</i>	E1	1	1	.	2
<i>Lythrum salicaria</i>	E1	+	1	.	2
<i>Laserpitium prutenicum</i>	E1	+	+	.	2
<i>Molinia caerulea</i> agg.	E1	1	.	.	1
<i>Sanguisorba officinalis</i>	E1	2	.	.	1
<i>Juncus conglomeratus</i>	E1	+	.	.	1
<i>Valeriana dioica</i>	E1	.	1	.	1
<i>Equisetum palustre</i>	E1	.	1	.	1
<i>Cirsium palustre</i>	E1	.	+	.	1
<i>Taraxacum palustre</i>	E1	.	+	.	1
<i>Carex distans</i>	E1	.	+	.	1
<i>Caltha palustris</i>	E1	.	.	1	1
<i>Polygala amarella</i>	E1	.	.	1	1
<i>Molinio-Arrhenatheretea</i>					
<i>Ranunculus acris</i>	E1	1	+	.	2
<i>Plantago lanceolata</i>	E1	+	+	.	2
<i>Anthoxanthum odoratum</i>	E1	+	+	.	2
<i>Selinum carvifolia</i>	E1	+	+	.	2
<i>Festuca rubra</i> agg.	E1	1	.	.	1
<i>Festuca arundinacea</i>	E1	+	.	.	1
<i>Holcus lanatus</i>	E1	+	.	.	1
<i>Prunella vulgaris</i>	E1	+	.	.	1
<i>Centaurea jacea</i>	E1	r	.	.	1
<i>Angelica sylvestris</i>	E1	.	+	.	1
<i>Colchicum autumnale</i>	E1	.	+	.	1
<i>Scheuchzeria-Caricetea fuscae</i>					
<i>Carex pulicaris</i>	E1	2	2	3	3
<i>Tofieldia calyculata</i>	E1	+	+	+	3
<i>Carex lepidocarpa</i>	E1	1	+	.	2
<i>Carex flava</i>	E1	.	1	.	1

<i>Eriophorum latifolium</i>	E1	.	1	.	1
<i>Epipactis palustris</i>	E1	.	+	.	1
<i>Pinguicula alpina</i>	E1	.	.	1	1
Calluno-Ulicetea					
<i>Potentilla erecta</i>	E1	1	+	.	2
<i>Polygala vulgaris</i>	E1	+	+	.	2
<i>Nardus stricta</i>	E1	1	.	.	1
<i>Calluna vulgaris</i>	E1	+	.	.	1
<i>Carex pallescens</i>	E1	+	.	.	1
<i>Danthonia decumbens</i>	E1	+	.	.	1
Festuco-Brometea					
<i>Briza media</i>	E1	1	+	.	2
<i>Carex flacca</i>	E1	1	+	.	2
<i>Gymnadenia conopsea</i>	E1	.	+	.	1
Elyno-Seslerietea s. lat.					
<i>Pedicularis verticillata</i>	E1	.	+	.	1
<i>Rhinanthus glacialis</i>	E1	.	+	.	1
<i>Aster bellidiastrum</i>	E1	.	.	1	1
<i>Carex ferruginea</i>	E1	.	.	1	1
<i>Selaginella selaginoides</i>	E1	.	.	+	1
<i>Ranunculus carinthiacus</i>	E1	.	.	+	1
<i>Arabis ciliata</i>	E1	.	.	+	1
<i>Astrantia carniolica</i>	E1	.	.	+	1
Querco-Fagetea					
<i>Alnus incana</i>	E2a	.	1	.	1
<i>Acer pseudoplatanus</i>	E1	.	+	.	1
<i>Cruciata glabra</i>	E1	.	+	.	1
<i>Frangula alnus</i>	E2a	.	+	.	1
Druge vrste (Other species)					
<i>Alnus glutinosa</i>	E1	+	.	.	1
<i>Alchemilla</i> sp.	E1	.	+	.	1
<i>Dactylorhiza maculata</i> agg.	E1	.	1	.	1
<i>Eupatorium cannabinum</i>	E1	.	+	.	1
<i>Trifolium</i> sp.	E1	.	+	.	1
<i>Equisetum arvense</i>	E1	.	+	.	1
<i>Selaginella helvetica</i>	E1	.	+	.	1
<i>Salix caprea</i>	E2a	.	r	.	1
<i>Leontodon</i> sp.	E1	.	.	+	1
Mahovi (Mosses)					
<i>Mnium</i> sp.	E0	.	1	.	1